COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.9.2022
COM(2022) 479 final

2022/0294 (NLE)
SENSITIVE[*]

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19

[*] Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului („Regulamentul SURE”) stabilește cadrul juridic pentru acordarea de asistență financiară din partea Uniunii statelor membre care sunt afectate sau grav amenințate de o perturbare economică importantă cauzată de epidemia de COVID-19. Sprijinul acordat în temeiul SURE servește la finanțarea, în principal, a schemelor privind reducerea timpului de muncă sau a unor măsuri similare care vizează protejarea angajaților și a persoanelor care desfășoară o activitate independentă, reducând astfel incidența șomajului și pierderea veniturilor, precum și la finanțarea, în subsidiar, a unor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

La 7 august 2020, Lituania a solicitat asistență financiară din partea Uniunii, iar la 25 septembrie 2020, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, Consiliul a acordat asistență financiară Lituaniei în vederea completării eforturilor naționale întreprinse pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.

La 11 martie 2021, Lituania a solicitat o nouă asistență financiară din partea Uniunii în temeiul Regulamentului SURE. Ca urmare a acestei cereri, Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678 a Consiliului din 23 aprilie 2021.

La 8 august 2022, Lituania a solicitat pentru a treia oară asistență financiară din partea Uniunii în temeiul Regulamentului SURE.

În conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul SURE, Comisia a consultat autoritățile lituaniene pentru a verifica creșterea neprevăzută și semnificativă, generată de pandemia de COVID-19, a cheltuielilor efective și planificate legate direct de măsurile care vizează piața muncii luate de autoritățile lituaniene. Mai exact, este vorba despre măsurile existente menționate în Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului:

(a) o schemă pentru plata unor subvenții către angajatori pentru a acoperi salariile estimate pentru fiecare persoană angajată care are perioade de inactivitate, ca sprijin în timpul carantinei și al stării de urgență. Până la data de 1 ianuarie 2021, angajatorul avea posibilitatea de a alege între subvenții pentru a acoperi fie 70 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime, fie 90 % din salariu (100 % în cazul salariaților cu vârsta de cel puțin 60 de ani), până la un nivel maxim egal cu salariul minim. Începând cu 1 ianuarie 2021, angajatorul poate primi subvenții pentru a acoperi 100 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime. Angajatorii care au participat la această schemă trebuie să păstreze cel puțin 50 % dintre angajați timp de cel puțin trei luni după încetarea subvenției.

(b) o schemă pentru plata unor subvenții pentru salariații care revin la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o perioadă de cel mult șase luni de la revenirea lor la locul de muncă. Înainte de 1 iulie 2021, subvențiile aveau o limită maximă egală cu salariul minim sau cu dublul salariului minim, în funcție de activitatea economică desfășurată de angajator. Valoarea subvențiilor plătite în prima și în a doua lună după revenirea la locul de muncă putea ajunge până la 100 % din salariul unui angajat, în a treia și a patra lună până la 50 %, iar în a cincea și în a șasea lună până la 30 %.

Începând cu 1 iulie 2021, au fost acordate subvenții pentru salariații care au revenit la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o perioadă de cel mult două luni de la revenirea lor la locul de muncă. În prima lună, subvenția este de 100 % din salariul angajatului, dar de cel mult 0,9 ori mai mare decât salariul minim, iar în a doua lună, de 100 % din salariul angajatului, dar de cel mult 0,6 ori mai mare decât salariul minim. Aceste subvenții pot fi considerate o măsură similară schemelor privind reducerea timpului de muncă, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (UE) 2020/672, întrucât scopul lor era de a oferi sprijin pentru veniturile angajaților și de a contribui la menținerea raporturilor de muncă existente.

Lituania a furnizat Comisiei informațiile relevante.

Ținând seama de dovezile disponibile, Comisia propune Consiliului să adopte o decizie de punere în aplicare pentru a acorda Lituaniei asistență financiară în temeiul Regulamentului SURE, în sprijinul măsurilor menționate mai sus.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este în deplină concordanță cu Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului, în temeiul căruia este formulată.

Prezenta propunere completează un alt instrument legislativ al Uniunii prin care se acordă sprijin statelor membre în caz de urgență, și anume Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului din 11 noiembrie 2002 de instituire a Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE) [„Regulamentul (CE) nr. 2012/2002”]. Regulamentul (UE) 2020/461 al Parlamentului European și al Consiliului, care modifică respectivul instrument pentru a-i extinde domeniul de aplicare la urgențele majore din domeniul sănătății publice și pentru a defini operațiuni specifice eligibile pentru finanțare, a fost adoptat la 30 martie 2020.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea face parte dintr-o serie de măsuri elaborate ca răspuns la actuala pandemie de COVID-19, cum ar fi „Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus”, și vine în completarea altor instrumente care sprijină ocuparea forței de muncă, cum ar fi Fondul social european și Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)/InvestEU. Întrucât recurge la luarea și la acordarea de împrumuturi în această situație specifică generată de epidemia de COVID-19 în vederea sprijinirii statelor membre, prezenta propunere acționează ca o a doua linie de apărare pentru finanțarea schemelor privind reducerea timpului de muncă și a măsurilor similare, contribuind la protejarea locurilor de muncă și, implicit, a angajaților și a persoanelor care desfășoară activități independente, împotriva riscului de șomaj.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al prezentului instrument este Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului.

- **Subsidiaritate (în cazul competenței neexclusive)**

Propunerea a fost formulată în urma unei solicitări a unui stat membru și demonstrează solidaritatea europeană prin furnizarea de asistență financiară din partea Uniunii sub formă de împrumuturi temporare acordate unui stat membru afectat de epidemia de COVID-19. Ca o a doua linie de apărare, această asistență financiară sprijină temporar cheltuielile publice majorate ale administrației publice în ceea ce privește schemele de reducere a timpului de muncă și măsurile similare, pentru a ajuta statul solicitant să protejeze locurile de muncă și,

implicit, angajații și persoanele care desfășoară activități independente, împotriva riscului de șomaj și de pierdere de venituri.

Acest sprijin va ajuta populația afectată și va contribui la atenuarea impactului economic și societal direct generat de actuala criză provocată de pandemia de COVID-19.

- **Proporționalitate**

Propunerea respectă principiul proporționalității. Ea nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite de instrument.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultări cu părțile interesate**

Deoarece propunerea a trebuit să fie elaborată în regim de urgență, pentru a putea fi adoptată la timp de Consiliu, nu s-a putut realiza o consultare a părților interesate.

- **Evaluarea impactului**

Având în vedere caracterul urgent al propunerii, nu a fost efectuată o evaluare a impactului.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Comisia ar trebui să poată contracta împrumuturi pe piețele financiare în scopul transformării acestora în împrumuturi acordate statului membru care solicită asistență financiară în temeiul instrumentului SURE.

În plus față de furnizarea de garanții din partea statelor membre, în cadru sunt integrate și alte garanții pentru a asigura soliditatea financiară a programului:

- o abordare riguroasă și conservatoare a gestiunii financiare;
- o structură a portofoliului de împrumuturi care să limiteze riscul de concentrare, expunerea anuală și expunerea excesivă față de oricare stat membru, asigurând, în același timp, resurse suficiente pentru statele membre care au cea mai mare nevoie de sprijin; și
- posibilități de reînnoire a creditelor.

2022/0294 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19[1], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) În urma unei solicitări din partea Lituaniei din 7 august 2020, Consiliul, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350[2], a acordat Lituaniei asistență financiară sub forma unui împrumut în valoare de maximum 602 310 000 EUR, cu o scadență medie maximă de 15 ani și o perioadă de valabilitate de 18 luni, în vederea completării eforturilor naționale întreprinse pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.

(2) Împrumutul urma să fie utilizat de Lituania pentru a finanța schemele privind reducerea timpului de muncă și măsurile similare menționate la articolul 3 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350.

(3) În urma unei a doua solicitări din partea Lituaniei din 11 martie 2021, Consiliul, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678[3] de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350, a acordat Lituaniei o asistență financiară suplimentară în valoare de 354 950 000 EUR, majorând cuantumul maxim al împrumutului la 957 260 000 EUR, cu o scadență medie maximă de 15 ani și o perioadă de valabilitate de 18 luni, în vederea completării eforturilor naționale întreprinse pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.

---

1 JO L 159, 20.5.2020, p. 1.

2 Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului din 25 septembrie 2020 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 314, 29.9.2020, p. 35.

3 Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 144, 27.4.2021, p. 12.

(4) Împrumutul suplimentar urma să fie utilizat de Lituania pentru a finanța schemele privind reducerea timpului de muncă și măsurile similare menționate la articolul 3 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350.

(5) Epidemia de COVID-19 a imobilizat o parte substanțială a forței de muncă din Lituania. Acest lucru a dus la o nouă creștere neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice ale Lituaniei în ceea ce privește măsurile menționate la articolul 3 literele (a) și (b) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350.

(6) Epidemia de COVID-19 și măsurile extraordinare puse în aplicare de Lituania în 2020, 2021 și 2022 pentru a limita epidemia și impactul său socioeconomic și asupra sănătății au avut și continuă să aibă un impact considerabil asupra finanțelor publice. În 2020, Lituania avea un deficit public de 7,3 % și o datorie publică de 46,6 % din produsul intern brut (PIB), care s-au redus la 1,0 % și, respectiv, 44,3 % la sfârșitul anului 2021. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 preconizează că Lituania va înregistra un deficit public de 4,6 % și o datorie publică de 42,7 % din PIB până la sfârșitul anului 2022. Conform previziunilor intermediare ale Comisiei din vara anului 2022, PIB-ul Lituaniei urmează să crească cu 1,9 % în 2022.

(7) La 8 august 2022, Lituania a solicitat o nouă asistență financiară din partea Uniunii, în cuantum de 141 800 000 EUR, în vederea completării în continuare a eforturilor naționale întreprinse în 2020, 2021 și 2022 pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători. În mod concret, Lituania a prelungit sau a modificat schemele privind reducerea timpului de muncă și măsurile similare prevăzute la considerentele (8) și (9).

(8) În „Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin „Legea nr. XIII-2822” din 17 martie 2020, „Legea nr. XIII-2846” din 7 aprilie 2020, „Legea nr. XIII-3005” din 4 iunie 2020, „Legea nr. XIV-131” din 23 decembrie 2020, „Legea nr. XIV-351” din 27 mai 2021 și „Legea nr. XIV-911” din 20 ianuarie 2022([4]), astfel cum se menționează la articolul 3 litera (a) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, Lituania a introdus o schemă de plată a unor subvenții către angajatori pentru a acoperi salariile estimate pentru fiecare persoană angajată care se confruntă cu perioade de inactivitate, ca sprijin pe durata carantinei și a stării de urgență. Până la data de 1 ianuarie 2021, angajatorul avea posibilitatea de a alege între subvenții pentru a acoperi fie 70 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime, fie 90 % din salariu (100 % în cazul salariaților cu vârsta de cel puțin 60 de ani), până la un nivel maxim egal cu salariul minim. Începând cu 1 ianuarie 2021, angajatorul poate primi subvenții pentru a acoperi 100 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime. Angajatorii care au participat la această schemă trebuie să păstreze cel puțin 50 % dintre angajați timp de cel puțin trei luni după încetarea subvenției.

(9) În temeiul „Legii privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin „Legea nr. XIII-3005” din 4 iunie 2020 și „Legea nr. XIV-351” din 27 mai 2021([5]), menționată la articolul 3 litera (b) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, înainte de 1 iulie 2021 au fost plătite subvenții și pentru angajații care reveneau la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o

[4] TAR 18 martie 2020 nr. 05703, TAR 9 aprilie 2020 nr. 07511, TAR 11 iunie 2020 nr. 12829, TAR 29 decembrie 2020 nr. 28988, TAR 9 iunie 2021 nr. 13151, TAR 27 ianuarie 2022 nr. 01287.

[5] TAR 11 iunie 2020 nr. 12829, TAR 9 iunie 2021 nr. 13151.

perioadă de cel mult șase luni de la revenirea lor la locul de muncă. Valoarea subvențiilor plătite în prima și în a doua lună de la revenirea la locul de muncă putea ajunge la 100 % din salariul angajatului, la 50 % în a treia și a patra lună și la 30 % în a cincea și a șasea lună, valoarea respectivă având o limită maximă egală cu salariul minim sau cu dublul salariului minim, în funcție de activitatea economică desfășurată de angajator. Începând cu 1 iulie 2021, au fost acordate subvenții pentru salariații care au revenit la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o perioadă de cel mult două luni de la revenirea lor la locul de muncă. În prima lună, subvenția este de 100 % din salariul angajatului, dar de cel mult 0,9 ori mai mare decât salariul minim, iar în a doua lună, de 100 % din salariul angajatului, dar de cel mult 0,6 ori mai mare decât salariul minim. Aceste subvenții pot fi considerate o măsură similară schemelor privind reducerea timpului de muncă, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (UE) 2020/672, întrucât scopul lor era de a oferi sprijin pentru veniturile angajaților și de a contribui la menținerea raporturilor de muncă existente.

(10) Lituania îndeplinește condițiile pentru a solicita asistență financiară prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672. Lituania a furnizat Comisiei dovezi corespunzătoare conform cărora cheltuielile publice efective și planificate au crescut cu 1 264 915 309 EUR începând cu 1 februarie 2020 din cauza măsurilor naționale luate pentru contracararea efectelor socioeconomice ale epidemiei de COVID-19. Aceasta constituie o creștere neprevăzută și semnificativă, fiind de asemenea legată de o prelungire sau o modificare a măsurilor naționale existente legate direct de scheme privind reducerea timpului de muncă și de măsuri similare care acoperă o proporție semnificativă a întreprinderilor și a forței de muncă din Lituania. Lituania intenționează să finanțeze 144 350 000 EUR din cuantumul majorat al cheltuielilor prin intermediul fondurilor de la bugetul UE și 21 505 309 EUR din fondurile sale proprii.

(11) Comisia a consultat Lituania și a verificat creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice efective și planificate legate direct de scheme privind reducerea timpului de muncă și de măsuri similare, astfel cum se menționează în cererea din 8 august 2022, în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2020/672.

(12) Prin urmare, trebuie acordată asistență financiară pentru a ajuta Lituania să contracareze efectele socioeconomice ale perturbării economice importante cauzate de epidemia de COVID-19. Comisia trebuie să adopte deciziile privind scadențele, dimensiunea și deblocarea ratelor și a tranșelor în strânsă cooperare cu autoritățile naționale.

(13) Având în vedere că perioada de disponibilitate indicată în Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a expirat, este necesară o nouă perioadă de disponibilitate pentru asistența financiară suplimentară. Perioada de disponibilitate de 18 luni a asistenței financiare acordate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 trebuie prelungită cu 21 de luni și, în consecință, perioada totală de disponibilitate trebuie să fie de 39 de luni începând din prima zi după data la care Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 produce efecte.

(14) Lituania și Comisia trebuie să ia în considerare prezenta decizie în acordul de împrumut menționat la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672.

(15) Prezenta decizie nu trebuie să aducă atingere rezultatelor niciuneia dintre procedurile legate de denaturarea funcționării pieței interne care este posibil să fie întreprinse, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din tratat. Aceasta nu prevalează asupra

cerinței ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din tratat.

(16) Lituania trebuie să informeze periodic Comisia cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, pentru a-i permite acesteia să evalueze măsura în care Lituania a executat aceste cheltuieli.

(17) Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și preconizate ale Lituaniei, precum și de cererile de asistență financiară în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 deja înaintate sau prevăzute a fi înaintate de alte state membre, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 se modifică după cum urmează:

(1) Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Uniunea acordă Lituaniei un împrumut de maximum 1 099 060 000 EUR. Împrumutul are o scadență medie de maximum 15 ani.”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Perioada de disponibilitate a asistenței financiare acordate prin prezenta decizie este de 39 de luni începând din prima zi după data la care prezenta decizie produce efecte.”;

(c) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Plata primei rate se efectuează sub rezerva intrării în vigoare a acordului de împrumut prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672. Plata oricăror rate ulterioare se efectuează în conformitate cu clauzele acordului de împrumut respectiv sau, dacă este cazul, sub rezerva intrării în vigoare a unui act adițional la acesta sau a unui acord de împrumut modificat încheiat între Lituania și Comisie care înlocuiește acordul de împrumut inițial.”;

(2) Articolul 3 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 3

Lituania poate finanța următoarele măsuri:

(a) subvenții salariale în timpul perioadei de inactivitate, prevăzute la articolul 41 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată ultima dată prin «Legea nr. XIV-911» din 20 ianuarie 2022;

(b) subvenții salariale după perioada de inactivitate, prevăzute la articolul 41 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată ultima dată prin «Legea nr. XIV-351» din 27 mai 2021;

(c) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, prevăzute la articolul 5-1 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020;

(d) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă în agricultură, prevăzute la articolul 5-2 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020.” .

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Lituania.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele